

SZENTMÁRTONKÁTAI

ÚJSÁG

2010. február

XX. évfolyam, 2. szám

100 Ft

ÖNKORMÁNYZATI, KÖZÉLETI ÉS KULTURÁLIS HÍRLAP

**M
E
G
H
Í
V
Ó**

Szentmártonkátai Község Önkormányzat Képviselő-testülete nevében szeretettel meghívok minden helyi lakost
az 1848-as forradalom és szabadságharc 162. évfordulója

alkalmából tartandó
községi ünnepségünkre.

Ideje: 2010. március 15., hétfő 11 óra

Helye: Arany János Általános Iskola, Battha S. u. 1.

- Az ünnepséget felvonulás és koszorúzás követi a Szent Márton-emlékparkban.
- **Ünnepi köszöntőt mond:** Fodor Zoltán polgármester
- Az ünnepi műsort a Székely József Református Általános Iskola tanulói adják.

Fodor Zoltán polgármester

Tisztelt Lakosság! Kedves Olvasók!

2010. február hónapban lesz 300 éve, hogy II. Rákóczi Ferenc településünkön tartózkodott.

A kurucok a nagyságos fejedelemmel 1710. február 2-től 18-ig táboroztak Szentmártonkátán. Erről a korabeli latin nyelvű Mercurius Veridicus újság két ízben is hírt adott, a fejedelem pedig levelet is keltezett településünkön.

Szeretnénk méltó módon megemlékezni erről a nevezetes eseményről.

2010. március 2-án, kedden délután 16 órára tervezzük az emlékünnepséget.

Vendégünk lesz: Dr. Holló József Ferenc dandártábornok, a Hadtörténeti Intézet és Múzeum főigazgatója.

Helye: Szabó Magda Községi Könyvtár és Teleház.

Szeretettel várjuk az érdeklődőket:

Kissné Pásztor Éva
intézményvezető

Tisztelt Lakosság!

- Településünk jövőbeni fejlődését alapvetően meghatározó hírről szeretnék beszámolni.

Bizonyára ismert Önök előtt, hogy a Tápió-vidék településeinek vezetői már hosszú évek óta fáradoznak a szennyvízelvezetés kérdésének megoldásán, a községek csatornarendszerének kiépítésén. Ciklusokat, képviselő-testületeket átívelő problémáról van szó, amely évtizedes múltra tekint vissza.

A sokéves kitartó munka – melyben 2005 óta én is aktívan részt veszek –, úgy látszik, nem volt hiábavaló és meghozta gyümölcsét.

A kormány 2010. január 27-i ülésén döntött a térséget érintő szennyvízberuházás („Tápió menti régió szennyvízelvezetése és szennyvíztisztítása”) pályázati dokumentációjának elfogadásáról. Ez azt jelenti, hogy rövid időn belül kiküldésre kerül a teljes anyag Brüsszelbe, az Európai Bizottsághoz. A projekt összköltsége nettó 31,2 milliárd forint. Az Európai Unió és a magyar kormány 24,2 milliárd Ft-tal támogatja a beruházás megvalósítását. Az önrész a települések (Tápiómenti Települések Csatornamű Vízgazdálkodási Társulat tagjai) által felvett hitelből – melynek fedezetéül a lakossági Fundamenta-befizetések szolgálnak – kerül biztosításra.

Ezért ezúton kérek minden szentmártonkátai lakost, hogy a csatorna-hozzájárulást pontosan törlessze, mivel ez képezi az önrész összegét, melyet fel kell tudni mutatnunk a fejlesztés megvalósításához.

- Túl vagyunk már néhány éjszakába nyúló egyeztetésen a 2010. évi költségvetés összeállításával kapcsolatban. Volt egy kics csoportos megbeszélés, egy a bizottságok (Folytatás a következő oldalon!)

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

elnökeivel, illetve egy az önkormányzati intézményvezetőkkel. Ezt követik a bizottsági ülések, majd február 11-én pedig a testület napirendjére kerül a költségvetés. Nincs könnyű helyzetben a képviselő-testület, mivel a különböző jogcímenek folyósított normatívák, melyek az önkormányzat egyik bevételi forrását jelentik, szinte minden feladatnál csökkentek. Más bevételi forrásunk is, többek között a saját bevételek is megcsappanhatnak, mivel a lakosság által fizetett helyi adók befizetése is – az ország, a gazdaság, a lakosság anyagi helyzete miatt – egyre nagyobb nehézséget okoz az embereknek.

Fentiekből következik, hogy az önkormányzat intézményeinek működtetése sokkal nehezebb lesz, mint tavaly vagy a korábbi években, és kevesebb pénzből kell megoldani.

A nagy kérdés, hogy honnan, melyik intézménytől, miből, mennyit lehetne még elvonni úgy, hogy az intézmények és a település biztonságos és jogszerű működése – melyet kiemelt fontosságú kérdésként kezelünk – biztosítva legyen a rendelkezésre álló, szűkösebb pénzügyi kereten belül.

- A vasútállomás melletti területen létesítendő P+R parkoló kialakításával kapcsolatban tájékoztatom a tisztelt lakosságot, hogy a közbeszerzés során kiválasztott kivitelező, a Swietelsky Magyarország Kft., amennyiben az időjárás engedi, azonnal megkezdí a munkálatokat és legkésőbb május 15-ével befejezi azt, és az utazóközönség birtokba veheti a kialakított létesítményeket. A beruházás által sokkal kulturáltabb és biztonságosabb körülmények között (térburkolattal, térvilágítással, megfelelő vízelvezetéssel, kamerarendszerrel felszerelt, bekerített létesítményben) hagyhatják autóikat, kerékpárjaikat az utazók. A korszerű parkolón felül a helyi buszjárat vasútállomási megállóhelyének felújítását, le- és felszálló szigetek kialakítását is tartalmazza a projekt.

- Ugyanebben a stádiumban van az intézményeink akadálymentesítésére vonatkozó fejlesztés is. Itt is a kiválasztott kivitelezőt már csak az időjárás gátolja a munkálatok megkezdé-

sében. Az átépítést, felújítást – április 15-i véghatáridőt – követően már a fogyatékkal élők is, számukra is megfelelően használható kialakítással vehetik igénybe.

- Végre megérkezett az MVH (Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal) korábban ígért határozata. Mint már értesítettem Önöket, előző határozatukat megfellebbeztük, mivel településünk számára az igényelt 30,5 millió forint helyett 28,5 millió forintot hagytak jóvá a faluközpont felújítására. Most – mivel helyt adtak kifogásainknak – saját hatáskörben eljárva, egy újabb határozatban állapították meg a támogatás végleges összegét.

Így a megpályázott és elnyert teljes összeget felhasználva szépíthetjük idén nyáron községünk arculatát.

Még egy-két hasznos információt szeretnék tudatni Önökkel.

- Bizonyára sok embert érdekel a II. számú háziorvosi rendelő felújítása. A saját véleményem is az – ezért szorgalmaztam a beruházást –, hogy úgy igazságos, ha már az egyik rendelőt felújítottuk, a másikat is mindenképpen rendbe kell tenni. Így tartom korrektnek a település azon lakóival szemben, akik abban a körzetben laknak. Ez is egyfajta esélyegyenlőség.

A tervek elkészültek, de az engedélyeztetés elhúzódott. A bővítésre, felújításra még tavaly félretettük a pénzt, ami az ideai költségvetés-tervezetbe is be van állítva. Ha a testület elfogadja a költségvetést, a II. számú körzet lakosai még ebben az évben a kor igényeinek – és persze nem utolsósorban az ÁNTSZ-nek – megfelelő rendelőben vehetik igénybe az egészségügyi ellátást.

- Végül a megnövekedett csapadék mennyisége miatt kérek minden szentmártonkátai lakost, hogy ingatlana előtt takarítsa el a havat, gondoskodjon a síkosságmentesítésről, így biztosítva a kerékpárosok és gyalogosok balesetmentes, biztonságos közlekedését. Együttműködésüket ezúton is köszönöm.

Fodor Zoltán polgármester

Tájékoztató a képviselő-testület 2009. november 4-én tartott rendkívüli ülésén hozott határozatairól

(A neveket tartalmazók a könyvtárban olvashatók.)

239/2009. (XI. 04.) sz. ÖKT-határozat

Szentmártonkátai Önkormányzat Képviselő-testülete

- 1.) a Gondozási Központ (2254 Szentmártonkátai, Dózsa György út 25.) jogutód nélküli megszüntetéséről dönt.
- 2.) A határozat mellékletét képező tartalommal elfogadja a Gondozási Központ megszüntető okiratát, és az intézményt 2009. december 31-i hatállyal megszünteti.
- 3.) A képviselő-testület megállapítja, hogy a jogutód nélküli megszűnés időpontjában az intézmény vezetőjének megbízása is megszűnik.
- 4.) Az intézményi közalkalmazottak részére a közalkalmazotti törvényből eredő kifizetéseket (pl. végkielégítések kifizetését) a költségvetés terhére biztosítja.
- 5.) Az étkeztetést a Polgármesteri Hivatal szakfeladaton belül látja el. A 174/2009. (IX. 10.) számú és a 175/2009. (IX.

10.) számú határozatát módosítja, úgy, hogy a nappali ellátást feladatellátási szerződéssel a mendei OÁZIS Idősek Otthona által látja el az önkormányzat. Az átmeneti elhelyezést kistérségi szinten a Tápió-vidéki Többcélú Kistérségi Társulással (2760 Nagykáta, Dózsa Gy. u. 19/g) megkötött feladatellátási szerződés keretei között biztosítja (Nagykátai Gondozási Központ).

- 6.) Az önkormányzat pályázik a központosított előirányzatokból normatíva igénylésére a megszüntetendő álláshelyekkel összefüggő kötelezettségekre, kilenc fő után.
- 7.) Felkéri és felhatalmazza a polgármestert a szükséges intézkedések megtételére.

Határidő: azonnal, felelős: Fodor Zoltán polgármester

Szerkesztőség

KÖZÉLETI HÍREK

Tájékoztató a KRESZ új szabályairól

2010. január elsejétől életbe léptek a KRESZ új szabályai. Ezek némelyike a korábbiak módosítása, mások viszont előzmény nélküli új rendelkezések. A 30 paragrafus több mint 60 pontja igen terjedelmes, ezért csupán a napi közlekedésben legfontosabbakat szeretném ismertetni.

1.) A jelzőtáblákkal kapcsolatos változások

Ezentúl az észlelést elősegítő, sárga hátterű táblákkal is találkozhatunk.

 Újdonság az ún. „Környezetvédelmi övezet”, ahova gépkocsival tilos a behajtás. Ha azonban a kiegészítő táblán színjelzés látható, akkor csak azokra a gépkocsikra vonatkozik a tilalom, amelyek rendszám tábláján hasonló színű matrica található.

 A „Torlódás” tábla azt jelzi, hogy az úton forgalmi akadályt képezhetnek a feltorlódott járművek (pl. autópályák bevezető szakaszai).

 Burkolati jelként kijelölt „Kerékpáros nyom” jelzi a kerékpárosok részére az ajánlott útfelületet.

Az így megjelölt úttesten fokozottan számítani kell kerékpárosok közlekedésére.

Ezentúl a sebességkorlátozás csak bizonyos járműkategóriákra vonatkozhat.

 Ha a „Tehergépkocsival előzni tilos” jelzőtábla számérték is megjelenik, az előzés tilalma csak az ezt az értéket meghaladó megengedett legnagyobb össztömegű tehergépkocsira, vontatóra, mezőgazdasági vontatóra és lassújárműre vonatkozik.

 Ha a „Korlátozott forgalmú övezet” jelzőtáblát a „Lakott terület kezdete” jelzőtáblával együtt helyezték el, a tilalom hatálya a teljes lakott területre kiterjed.

 A „Közúti forgalom ellenőrzése” tábla azt jelzi, hogy az úton fix sebességmérő berendezést telepítettek, amely bizonyos útszakaszon (akár több km-en keresztül) **átlagsebességet** is mérhet.

2.) A kistehergépkocsival (3500 kg megengedett legnagyobb össztömegig) közlekedők jól tudják, hogy mai korszerű járműveik mind teljesítményükben, mind menetdinamikájukban felveszik a versenyt a személygépkocsikkal. Ezért is volt már aktuális az őket korlátozó korábbi szabályok módosítása.

Így lakott területen belül **50 km/h-ra**, lakott területen kívül **90 km/h-ra**, autópályán **110 km/h-ra**, autópályán **130 km/h-ra** emelték fel a számukra megengedett legnagyobb sebességet.

Ezen kívül, ha a „Sebességkorlátozás” jelzőtábla lakott területen belül 50 km/h-nál, lakott területen kívül 90 km/h-nál nagyobb sebességet jelez, ők is ezt a megemelt értéket vehetik figyelembe.

 A „Tehergépkocsival behajtani tilos” tábla azt jelzi, hogy az útra tehergépkocsival – kivéve a **3500 kg** megengedett legnagyobb össztömegű és zárt kocsiszekrényű tehergépkocsit –, valamint vontatóval, mezőgazdasági vontatóval és lassújárművel behajtani tilos.

A „Lakó-pihenő övezet”-be szintén megengedik az ott lakókat vagy oda látogatókat szállító, **3500 kg** megengedett legnagyobb össztömeget meg nem haladó gépkocsik behajtását.

3.) A módosítások leginkább a kerékpáros, segédmotoros kerékpáros és motorkerékpáros közlekedésben hozták a legtöbb újdonságot.

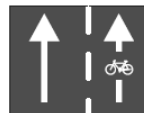
Az egyik legfontosabb, hogy az előzetes híresztelésekkel ellentétben, a kerékpárral egyirányú útra szemből behajtani csak akkor szabad, ha ezt külön **kiegészítő táblával** jelzik, ám ebben az esetben is az **úttest jobb széléhez** húzódba kell közlekedni. Útkereszteződésben az ilyen módon **jobbról érkező kerékpárosé az elsőbbség!**

Ezentúl többféle sebességkorlátozás is érvényes a kerékpárosokra:

- lakott területen belül, illetve lakott területen kívül, sisak nélkül 40 km/h,
- lakott területen kívül, sisakban 50 km/h,
- kerékpárúton 30 km/h,
- gyalog- és kerékpárúton 20 km/h.

Kétkerekű kerékpárral a 16. életévét betöltött személy szállíthat egy 10 évnél nem idősebb utast, a kerékpár pótülésén.

Kettőnél több kerekű kerékpárral (pl. riksa, bringóhintó) 17. életévét betöltött személy szállíthat kerékpárt nem hajtó utast.

 Bevezetésre került az ún. „Nyitott kerékpársáv”. Folyamatos haladásra csak a kerékpárosok használhatják, azonban az egyéb járművekkel a jobbra kanyarodás esetén kötelező a sáv igénybevétele.

Forgalmi okból történt megállás esetén (pl. útkereszteződés vagy vasúti átjáró előtt) a kétkerekű kerékpárral az úttest szélén, az **álló járművek mellett jobbról szabad előrehaladni**, ha ehhez elegendő hely áll rendelkezésre és az irányváltoztatási szándékot jelző (indexelő) járműveket az irányváltoztatásukban nem akadályozza.

A motorkerékpárosok és segédmotoros kerékpárosok részére több kedvező újdonság is napvilágot látott, igazodva a kor technikai fejlődéséhez és a nagyvárosok zsúfolt forgalmához.

Bevezetésre került a **quad** és a **mopedautó** fogalma.

Azok a quadok, amelyeket a Nemzeti Közlekedési Hatóság, a műszaki tulajdonságaik alapján megfelelőnek talál, forgalomba helyezhetők. Ezek vezetéséhez min. „A1”-es, vagy „B” kategóriás vezetői engedély szükséges. A mopedautók esetében „B” kategória.

Olyan, lakott területen kívüli, párhuzamos közlekedésre alkalmas úton, ahol három vagy több forgalmi sávot jelöltek ki (pl. autópálya), már a motorosok is használhatják a harmadik, illetve további belső sávokat.

Az **autóbusz-forgalmi sávot** ezentúl a kétkerekű motorkerékpárok és a kétkerekű segédmotoros kerékpárok folyamatos haladásra is használhatják.

Forgalmi okból történt megállás esetén (pl. útkereszteződés vagy vasúti átjáró előtt) a kétkerekű motorkerékpárral, illetve a

(Folytatás a következő oldalon!)

KÖZÉLETI HÍREK

kétkerekű segédmotoros kerékpárral az **álló járművek mellett vagy azok között szabad előrehaladni**, ha ehhez elegendő hely áll rendelkezésre, és az irányváltoztatási szándékukat jelző (indexelő) járműveket az irányváltoztatási szándékukban nem akadályozza.

A kerékpár, a kétkerekű segédmotoros kerékpár és a kétkerekű motorkerékpár a **járdán** még akkor is **megállhat**, ha a megállást egyébként jelzőtábla vagy útburkolati jel nem engedi meg. Természetesen, a gyalogos forgalom részére ebben az esetben is meg kell hagyni a közlekedésükhöz szükséges helyet.

A három- vagy négykerekű segédmotoros kerékpárral személyt szállítani akkor szabad, ha a jármű vezetője a 17. életévét betöltötte.

4.) Magatartás a gyalogosokkal szemben

„A jármű vezetőjének a kijelölt gyalogos-átkelőhelyet csak fokozott óvatossággal és olyan sebességgel szabad megközelítenie, hogy a járművel, amennyiben szükséges, a gyalogos-átkelőhely előtt meg is tudjon állni.”

A fokozott óvatossággal történő megközelítést kiterjesztették a menetrend szerint közlekedő járművek megállóhelyéről (pl. autóbusz) az úttestre lelépő gyalogosokra, és az autóbuszra fel- és leszálló gyermekekre.

5.) Egyéb szabályok

Megszűnt a vasúti átjáróban korábban kötelező 30, illetve 40 km/h-s sebességkorlátozás, azonban a fokozott óvatosság továbbra is fennáll. Ahol mégis csökkenteni szeretnénk a járművek sebességét, ott sebességkorlátozó táblát helyezhetnek el. Ilyen esetben a korlátozás a vasúti átjáró kezdetéig tart.

A járműveken a rendszám táblákat jól olvasható állapotban kell tartani, azt megváltoztatni, letakarni vagy jogosulatlanul eltávolítani tilos.

A rendszámköteles, de egyébként rendszám nélküli járműveket főútvonalon tilos, mellékutakon – engedély nélkül – legfeljebb 10 napig szabad tárolni.

A továbbiakban a vasúti átjáróban, közlekedési baleset helyszínén, illetve óvodák és iskolák közelében találkozhatunk forgalmat irányító polgárőrrel.

A teljes kormányrendelet megtalálható a www.tothtanoda.hu weboldalon.

Összeállította:

Tóth Dániel és Hajnal Ferenc
Tóth Tanoda Autós Motoros Iskola
(Nagykátá)

„Hulladékból termék” vándorkiállítás, Szentmártonkátá

A ceglédi „ÖKOVÍZ” Kft. jóvoltából 2010. február 1-jétől 11-ig, második alkalommal volt megtekinthető Szentmártonkátán a „Hulladékból termék” című kiállítás, melynek most a Székely József Református Általános Iskola adott otthont. A tárlat bemutatta, hogy milyen hétköznapi használati tárgyak készülnek a lakosok által szelektíven gyűjtött hulladékból. Hazánkban gyártják többek között – az általunk elfogyasztott üdítők és sörök dobozából – a londoni metró szellőzőventillátorának alkatrészeit. A kiállítás installációja is az újrahasznosítás egyik újszerű változatát mutatja be, a paravánok és asztalok is újrahasznosított papírból készültek.

Az „ÖKOVÍZ” Kft. alaptevékenységein felül nagy hangsúlyt fektet a gyerekek környezetudatos nevelésére, ezért indította el a szolgáltatással ellátott településeken az intézményi szelektív hulladékgyűjtést. A gyűjtőprogram legnagyobb értéke, hogy környezettudatos viselkedésre neveli a gyerekeket, akik otthon a szülőket, nagyszülőket is bevonják a szelektálásba. A program sikerességét bizonyítja, hogy a kezdeményezéshez már 79 bölcsőde, óvoda, általános és speciális, valamint középiskola csatlakozott.

„ÖKOVÍZ” Kft.

A szennyvízberuházással kapcsolatban felmerült kérdéseket...

a Vízgazdálkodási Társulatnak tehetik fel a tisztelt lakosok, az alábbi elérhetőségen:

Tápiómenti Települések Csatornamű Vízgazdálkodási Társulata

2760 Nagykátá, Egreskátai u. 27.

Tel., fax: 06 (29) 641-190

E-mail: tapiomentics@upcmail.hu

Ügyfélfogadási idő hétfőtől csütörtökig: 9.00–14.00

(pénteken nincs ügyfélfogadás)

TISZTELT LAKOSSÁG!

Mikor legutóbbi cikkemet írtam a gyógyszerár nyitva tartásáról, még nem értesültem a háziorvosi rendelők rendelési idejének változásáról. Feltételezem: a tapasztalatok és visszajelzések hatására még várható módosítás e téren. Addig is – mivel a helyettesítés idejére vállalt túlórázást nem tudjuk tovább vállalni –, kompromisszumos megoldással próbálunk segíteni Önöknek: pénteken 2 órával tovább tartunk nyitva, értelemszerűen minden reggel fél órával később nyitunk, – vagyis további intézkedésig nyitva tartásunk: hétfőtől péntekig 8-tól 16 óráig, szombaton változatlanul 8-tól 12-ig.

Tisztelettel:

Dr. Sikos Ádám szakgyógyszerész

Köszönetnyilvánítás

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik szeretett Édesanyánk,

KELE KÁROLYNÉ

temetésén részt vettek, sírjára koszorút, virágot hoztak, és mély fájdalomunkban együtt éreztek velünk.

A gyászoló család

KÖZÉLETI HÍREK

Februári adózási határidők

Február 22., hétfő

Társasági adóelőleg befizetése, havi bevallók környezetvédelmi termékdíjának befizetése, játékadó befizetése és bevallása, jövedéki adó bevallása, havi áfa befizetése és bevallása, 1001-es havi bevallás benyújtása, fogyasztói árkiegészítés és költségvetési támogatás igénylése, a televíziókészülék üzemben tartási díjának befizetése, az Európai Közösségtől történő beszerzés esetén meghatározott adóalanyok bevallásának, illetve az Európai Közösség más tagállamából személy-gépkocsinak nem minősülő, új közlekedési eszköz beszerzésekor a közösségi adószámmal nem rendelkezők bevallásának benyújtása.

Ha a munkavállaló a feltételek teljesülése esetén a munkáltatójától az adóelszámolás elkészítését kéri, és a munkáltató ezt vállalja, akkor e napig kell a dolgozónak az adóbevalláshoz szükséges bizonylatait a munkáltató felé átadnia.

Február 25., csütörtök

E nap az esedékessége az áfás-s magánszemélyek és a tételes költségelszámolást alkalmazó mezőgazdasági termelők 2009-es adóbevallásának a 0953-as számú bevalláson, továbbá az egyéni vállalkozók vállalkozói adóbevallásának ugyanezen a nyomtatványon.

Az egyszerűsített vállalkozói adó (eva) alanya, ha egyéni vállalkozó vagy nem kettős könyvvitelt vezető bt., kkt., a 0943-as számú eva-bevallását is eddig teszi meg. Február 25-ig kell az éves bevallást (0901) és az éves áfa-bevallást (09651) is benyújtani.

Az áfa-törvényben meghatározott új közlekedési eszközt értékesítő adózó adatszolgáltatást ad.

**APEH Közép-magyarországi
Regionális Igazgatósága**

Tájékoztatás az egyszerűsített bevallásról

A magánszemélyeknek ebben az évben is lehetőségük van arra, hogy személyi jövedelemadó bevallási kötelezettségüket az önadózás keretén belül az állami adóhatóság közreműködésével elkészített, egyszerűsített bevallással teljesítsék.

Az egyszerűsített bevallást azok a magánszemélyek választhatják, akik nem kértek munkáltatói adómegállapítást, és az adóévben kizárólag munkáltatótól vagy kifizetőtől származó bevallási kötelezettség alá eső bevételt szereztek, melyből a kifizető, munkáltató adót vagy adóelőleget vont le, valamint a személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározott feltételeknek megfelel.

Azok a magánszemélyek, akik a 2009. évben olyan bevételt szereztek, melynek adózására az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás szabályait alkalmazzák, kérhetik az egyszerűsített bevallás elkészítését, de csak abban az esetben, ha az Ekho-törvény rendelkezéseinek megfelelően, jogszerűen választották bevételeik adózására ezt a módot, és a munkáltató/kifizető az adót teljes egészében megfizette.

Azok a magánszemélyek, akik a 2009. évben olyan jövedelmet szereztek, amely után a munkáltató/kifizető a 11%-os egészségügyi hozzájárulás fizetési kötelezettségét teljes egészében teljesítette, vagy ezzel összefüggésben év közben nem keletkezett előlegfizetési kötelezettségük, szintén kérhetik az egyszerűsített bevallás elkészítését.

Az adóhatóság 2010. január 31-ig kipostázza a névre szóló, személyi jövedelemadó bevallásához szükséges egységcsomagot, amely tartalmazza a 0953-Ny nyilatkozatot, de a nyomtatvány valamennyi ügyfélszolgálati irodában ingyenesen beszerezhető, illetve az adóhatóság honlapjáról (www.apeh.hu) is letölthető.

A kitöltött, aláírt nyilatkozat postára adásának, illetve elektronikus úton történő visszaküldésének határideje: 2010. február 15.

A magánszemély érvényes nyilatkozata alapján az adóhatóság elkészíti a 0953E bevallás ajánlatát, és legkésőbb 2010. április 30-ig megküldi a magánszemély által megadott postai vagy e-mail címre.

A magánszemély a 0953E bevallási ajánlatot, a kézhezvételt követően vagy elfogadja, vagy a közölt adatokat javíthatja, ha az adatokban eltérést észlel, vagy kiegészítheti, ha például ingatlanértékesítésből is volt jövedelme. Ezt követően az aláírt bevallást 2010. május 20-ig kell visszaküldenie az adóhatósághoz. Az elektronikus bevallóknak szintén ez időpontig kell elküldeniük a bevallást.

Kérjük, hogy a 0953-Ny nyilatkozatot a bérmentesített borítékban adja postára 2010. február 15-ig, és a soron kívüli feldolgozás érdekében a feladó nevének és címének kívül az „NY” betűt is szíveskedjen feltüntetni!

Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal

Farkasréti temető

Buzás László nyugállományú ezredes temetésén

Mélységesen megrendült szívvel állok az egyik legkiválóbb katonára sírja előtt. A való tények ellenére kételkedve akarom elhinni, hogy ez visszavonhatatlan. Hiszen maga volt az örökmozgó, szinte fáradhatatlan tenni akarás, tervezés, előrelátás, az inkább övéi, mint önmaga részére egyre szebb, jobb otthon és környezet, kert kiépítése, széppé, szebbé tétele, melynek eredménye persze Őt is örömmel töltötte el, s meg-megmutatván, szolid, örömteli érzés látszott az arcán.

Szentmártonkáta, Vasútsor 73. sz. alatti otthonuk, udvaruk, kertjük s annak gyümölcsös része, maga volt a példamutatás egésze.

Minden ténykedése katonásan precíz, önmagát is ellenőrző, ha kellett, korrigáló volt.

Otthonát kívül-belül rendbe tette, átformálta, széppé tette, ahol mindennek megvolt a maga gyakorlati helye, az ésszerűség határán belül.

Utcafrontja, elő- és középkerthje minden része szinte arborétum volt, benne medence stb.

Kertészkedési területe, melynek minden gyümölcsfáját maga vette, ültette, nevelte és gondozta, szintén példamutató volt. Termését – sajnos kevés ideig – fogyaszthatta is.

A saját maga részére bőven elég fóliasátra is volt. A jövő tavaszra már ősszel, előre felásta a veteményes részét.

Kedvenc házőrzője, egy kölyökkora óta nevelt, hatalmas komondor, melyet talán Montgomery tábornagról Montinak nevezett el, naponta sír utána.

(Folytatás a következő oldalon!)

KÖZÉLETI HÍREK

Nem érti, vagy valahol érzi, hogy hová lett a kedvelt gazdija?!...

A katonai hagyományokat tekintve, a honvédelmi ismereteket nézve, főleg ókorit, a mai gyatra, lanyha, avított. Kézbe kellene venni!!!...

Szólj igazat, betörök a fejed – régi igazság. Ő szolt és tenni akart. A jelen lévő törzs- és főtisztek, tábormokok (persze nem elegenden vannak jelen), valamint iskolatársai, barátai tanúsíthatják leginkább rendíthetlenségét, hozzáállását. A már betegek és nem lévők nevében is búcsúzzunk tőle. Úgyszintén nyugdíj utáni munkahelyei munkatársainak nevében, valamint szomszédjai, különösen Adamecz János és Pornói László tanár családja nevében. A sors furcsa fintora, hogy alig egy hónappal előbb Ő is kegyeleti tiszteletét tette Pornói László tanár temetésén, mivel többször elbeszélgették, s Illés Menyhérttel stb.

Olyan katona volt, kinek nem az „Előre!” hanem az „Utánam!” volt a jelszava. Úgyis halt meg. Hirtelen és váratlanul, mint egy első harcvonalbeli hős. Pedig, ha vigyáz magára, s elismeri jelen lévő betegségeit és orvosoltatja azokat, 4-8 évig élhette volna még a nyugdíjasévek aránylagos nyugalomát. Béke emlékére, s lelkének kegyelmet az örök Mindenségben.

Ő aztán igazi, rendíthetetlen KATONA volt, nyugdíjas magánéletében is. Ha az ókorban élt volna, bizonyosan tagja lett volna a leonidási háromszázaknak, vagy Nagy Sándor, illetve Hannibál jobbainak.

Szerintem egy nagy hibája volt. A túl őszinte szó és rendíthetetlen akarat. Különbözn most, nem egy nyugállományú ezredes, hanem kettővel feljebb, vezérőrnagyot búcsúztatnának, egy tizenkétyszeresen kitüntetett, elv- és hatáshű katonát, végső búcsúként, a díszsortűzek.

Szomorú, hogy leghívebbként, finánciális alapja nem lévén elég, nyugdíjasként, szolid összegért el kellett járnia, azt javítva.

Munkából hazajövet ritkán pihent le, mindig talált munkát. Tele volt tervvel a jövőre nézve, sokirányúan. Munkaanyagok tömege a tanú.

A magam részéről a ötvenhatosak ezredeseként s szomszédként búcsúzzom tőle tisztelegve s nem feledve, amíg élek, lehetetlenként, visszavárva, szinte látva, rendíthetetlen, örök katona alakját.

Azok pedig, akik nem méltányolták kellőképpen következetességét, rátermettségét, legalább utólag, tükörbe nézve, meakulpázhatnak.

A tény megmásíthatatlan. E földi része örökre távozott.

Feleségének, Gyöngyikének, vérségi és rokoni hozzátartozóinak – ha belenyugodni nem is tudnak –, az Idő s munkájának mindenhol látható gyümölcse adja meg a beletörődést, megőrizve nemes emlékét. Szellemét, mely kifejezhetetlen, mint a végtelen, fogadja magába teljes érdeme szerint. *AMEN.*

Szentmártonkáta, 2010. január 19.

Komjáthy Tivadar Tamás
költő, nemzeti közíró, nemzetőr ezredes

Köszönőlevél

Megköszönjük Lesti Bertalan önkormányzati képviselő velünk szemben tanúsított segítőkész magatartását.

Segítségével térítésmentes gyógycseppekhez jutottak azok a dolgozóink, akiknek nagy szükségük volt erre a lehetőségre.

Köszönettel:

Civil Nonprofit Kft. helyi dolgozó

A Szentmártonkáta Jobbik Magyarorszáért Mozgalom az alábbi rendezvényekre hívja fel a lakosság figyelmét

Szentmártonkáta, február 28., vasárnap 11 óra

Megemlékezés és koszorúzás a kommunizmus áldozataiért a Trianon-emlékműnél (Hősök Ligete), Csanádi Gáborral, a 6-os számú választókerület képviselőjelöltjével.

Szentmártonkáta, március 13., szombat 16 óra

Helyszín: Arany János Általános Iskola
Lakossági fórum Volner Jánossal (Rendvédelmi osztály vezetője) és Csanádi Gáborral

Téma: Közbiztonság és aktuálpolitikai kérdések

Szentmártonkáta, március 18., csütörtök 18 óra

Helyszín: Arany János Általános Iskola

FankaDeli előadása, Csanádi Gáborral
Szeretettel várjuk az érdeklődőket.

EMLEKEZZÜNK

KARAI ISTVÁN

településünk első polgármestere
halálának 5. évfordulójára
2005–2010.

„Ide kell hozni a nagyvilágot,
Ide kell hozni mindent, ami szép,
Ami jó, ami nemes,
És amit érdemes.”

Veres Péter szavait többször választotta, munkája során, vezérgondolatának **KARAI ISTVÁN**. S akik jól ismerték őt, tudják, hogy miért. Tevékenységével felölelte az érték közvetítés szinte valamennyi területét: a szépet, a nemes, az érdemest. Értéktelítő munkájával hosszú időre beírta magát Szentmártonkáta történelmébe. Tevékenységének időállóságát ékesen bizonyítja számos középület, fejlesztés, beruházás, hagyomány.

Emlékezzünk most első Polgármesterünkre, halálának 5. évfordulóján, az alábbi idézetekkel:

„Nem az a fontos, hogy meddig élünk,
Hogy meddig lobog vérünk,

Hanem az, hogy volt egy napunk,
Amiért érdemes volt élni.”

(*Ady*)

„Az idő múlhat, a szépség és a jóság, a szeretet és az igazság nem múlik el az évszázadokkal, nem múlik el az emberekkel, hanem örökös, mint a testetlen valóság...”

(*Fekete István*)

„Elmúlt, mint száz másik pillanat, mégis múlhatatlan, mert szívek, tettek őrzik, s nem szavak.”

(*Hemingway*)

Hiszem, hogy **KARAI ISTVÁN** is múlhatatlan, nagyon sok ember őrzi őt emlékezetében, szívében.

Testvéri szeretettel:

Kele Sándorné

A következő fogadóóra 2010. március 1-jén, hétfőn 16.30-tól lesz a Polgármesteri Hivatalban.

1948–2005.

KULTURÁLIS, EGYHÁZI ÉS SPORThÍREK

300 éve történt...

II. Rákóczi Ferenc utolsó tartózkodása és táborozása a Tápió mentén 1710 február-márciusában

A Tápió mente 1703. és 1711. között zajlott kuruc történelme legjelentősebb eseményei történtek 1710. február-március havában. II. Rákóczi Ferenc a szabadságharc vezéréként ezekben a napokban a legtöbb Tápió menti települést kereste fel, s a 9 évig tartó harcok során a leghosszabb ideig tartózkodott kishazánk, a Tápió mente területén. Ennek az eseménynek a történetét kíséreljük meg vázlatos formában feldolgozni a három évszázados jubileum alkalmával.

A Rákóczi-szabadságharc 300. évfordulója tiszteletére indított mozgalmunk, a „Rákóczi-évek a Tápió mentén” keretében 2003 óta sok-sok írással, rendezvények, kiállítások szervezésével próbáltuk meg felhívni kishazánk, a Tápió mente figyelmét történelmünk eme kiemelkedő fejezetének helyi epizódjaira. Minden évben az aktuális szabadságharcos évforduló adta az apropót a visszaemlékezésre, s tesszük ezt most is, a mozgalom vége felé közeledvén. A következő tanulmány számos olyan információt közöl, melyek eddig egyetlen regionális összefoglaló műben, illetve a Nagykáta történetét feldolgozó könyvekben sem szerepeltek, s ezért joggal számíthatunk szélesebb körű érdeklődésre.

Az 1703-ban kezdődött szabadságharc 1710-re már az általános kifulladás jeleit mutatta. Rákóczi helyzetét különösen nehezítette a kedvezőtlen nemzetközi helyzet, a rossz termés, a pusztító járványok, a nemzeti egység megbomlása, a hadak egyre csökkenő harci morálja, a császár oldalára átálló tisztek mind nagyobb száma. Becslések szerint a szabadságharc 85 ezer halottat követelt, s az 1708-tól egyre erősödő pestisjárvány 410 ezer embert ragadott el az élők sorából. Nem sikerült megakadályozni, hogy a Dunántúl Heister kezére kerüljön – ebben többek között az is közrejátszott, hogy 1709 szeptemberében Szentlőrincnél elhunyt Rákóczi legsikeresebb brigadéros, Botyán János.

A 1710-es esztendő mindkét oldalról legtöbbet emlegetett települése Érsekújvár volt. Parancsnokává Rákóczi gróf Esterházy Antalt nevezte ki, aki eddigi kudarcaitól eltérően jól szervezett védelmet irányított. Mindenki arról beszélt, hogy miként fogta el Jávorka Ádám az év első napján a nagyságos fejedelem egykoron volt „villámát”, a császár hűségére állt Ocskay Lászlót. A hadbírótság által halálra ítélt árulót 1710. január 3-án végezték ki az érsekújvári vár udvarán.

1710. január elején a bécsi haditanács Érsekújvár elfoglalását tűzte ki Heister legfontosabb feladatának. A stratégiailag fontos erősség köré erős gyűrűt vont a labanc katonaság. A Zólyom, Nógrád, Hont és Bars vármegyékben báró Sickingen altábornagy próbálta megakadályozni, hogy a vár felmentésére kuruc erők érkezzenek.

Rákóczi számára a kuruc mozgalom megszilárdítása Érsekújvár megtartásával még elképzelhető volt. E célból indult el január első napjaiban a Munkács melletti Dolháról. Január 16-án érkezett Gyöngyöshalászra, 18-án Ecsédre, illetve január

ár 20-án a Nógrád megyei Kállóra. Kállón – hol két napot töltött – a fejedelem beszédet mondott a téli hadjáratban részt vevő katonái előtt:

„Utolsó kardot vontanak ki... viseljétek magatokat vitézül s a csatában meg ne szaladjanak, mert ha megszaladnak, az utolsó közönséges katonának is joga van akár saját tisztjét is lelőnni...”

Rákóczi seregében ekkor fontos segítséget jelentő svéd és lengyel segédcsapatok is voltak, ami a magyarokkal együtt mintegy 12 ezer fős hadsereget jelentett. Az oroszok elől menekülő svéd és lengyel csapatokat 1709 végén fogadta zsoldjába a fejedelem. A svédeket franciául, a lengyeleket latin nyelven biztatta. A fentiekből arra következtethetünk, hogy Rákóczi egy sorsdöntő csatára készülhetett. Nem így volt, sem az osztrák, sem a kuruc haderő nem tervezte az összecsapást. Ami január 22-én Romhánynál történt, az egy véletlenszerű találkozásból kibontakozó ütközet volt.

A svéd és lengyel csapatokkal megerősített kuruc balszárny valóságosan elsöpörte Sickingen tábornok 1500 vértését, maga a császári vezér is alig tudott megmenekülni. A diadal tökéletesnek látszott. Ekkor azonban jelentkezett a kuruc hadsereg egyik legnagyobb hibája, a fegyelmezetlenség. A kuruc katonák a labanc tábor fosztogatásába kezdtek, s a rend és fegyelem a tisztek minden erőfeszítése ellenére felbomlott. A vigyázatlan magyar hadsereget ekkor támadta meg Saint Croix tábornok lovassága. A támadásra nem számító kuruc gyalogság soraiban pánik keletkezett, s a szétfutott hadat a csatától néhány kilométerre sikerült csak rendbe szedni.

Romhánynál a kurucok számbeli fölényben voltak, s a császáriaknak 700-800 fős veszteséget okoztak, míg a magyarok a maguk részéről 406 katonájuk halálát, illetve sebesülését ismerték el. A csatát akkor mindkét fél a maga győzelmeként könyvelte el. Az tény, hogy a magyarok körében akkor ez a vereség nem okozott még letörtséget, letargiát. A romhányi csatavesztés azonban véget vetett a hadjáratnak, Rákóczi lemondott az Érsekújvár irányába történő további előrenyomulásról. Haszna a csatából az lehetett, hogy az Érsekújvár köré font gyűrű szorítása enyhült, s a következő hónapokban sikerült a várba utánpótlást jelentő készleteket bejuttatni. Romhánynál a kuruc szabadságharc utolsó nagy csatája zajlott 1710. január 22-én, ettől kezdve a magyarok már csak védekezni tudtak, támadásra nem futotta erejükből.

1710 januárjának, illetve a romhányi csatának az ismertetése részünkről azért volt fontos, mert mindezek bemutatása alapján érthetjük meg, hogy miért és hogyan került Rákóczi térségünkbe, miként vált a következő egy hónapban a magyar történelem színterévé a Galga mente, a Tápió-vidék és a Jászság. Rákóczi 1710. február-márciusi e vidéken történő tartózkodása az érsekújvári vár védelmét megerősítő utánpótlás biztosítása érdekében történt.

(Folytatás a következő oldalon!)

KULTURÁLIS, EGYHÁZI ÉS SPORTHÍREK

A romhányi csata után a fejedelem és kísérete előbb Galgamácsára vonult, majd január 23. és február 2. között Galgahévízen és Turán táboroztak a kurucok. Így írt ezekről a napokról a fejedelem titkára:

„Kívánván a tovább való hadi operatióknak jobb folytatása kedvéért egy kevéssé megnyugosztalni, és az elszéledett katonaságot is öszvecsuporoztatni, a hadakkal Nemes Pest Vármegyében ment és Mácsa-völgyében való falukban a hadakat letelepítette; maga Hévíz nevű faluban szállván 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31. ott subsistált, hadi consulatiókban töltvén ideit, az hová is alkalmas katonaság elszéledtektől conflualt.”

Rákóczinak a Galga, majd a Tápió mentén való huzamosabb tartózkodásának egyszerű a magyarázata. Ő is tudta, hogy a szabadságharc végkimenetelére szempontjából fontos események a Felvidéken történnek majd. Az időjárás nem kedvezett egy nagyobb offenzíva megindításának – valljuk be őszintén: erre már nem is volt erő a kuruc hadvezetésben –, s a hadak egybetartásának, ellátásának, esetleges bevetésének a felvidéki hadszíntéren tökéletesen megfelelt ez a készenléti állapot. Az már más kérdés, hogy a több ezer katona ellátása milyen terhet rótt az amúgy is évek óta osztrák és magyar oldalról egyaránt kizsigerelt falvak lakosságára.

Rákóczi emlékirataiban így jellemezte ezeket a napokat:

„Így töltöttem februárt és márciust, végül tűzifa és tábori kálybák híján kénytelen voltam a pestis következtében félig vagy egészen kiürült falvak közelében táborozni, hogy az elhagyott házakat lebonthassam és fájukat felhasználjam.”

A fejedelem a galgahévízi templomból maga hordta ki az oda elrejtett 26 zsák lisztet. Ezen foglalatosság közben érkezett oda egy díszes delegáció, amely a spanyol királytól az Aranygyapjas rend kitüntetését hozta Rákóczinak. Ez a kitüntetés látszik a híres Mányoki-festményen is. 11 napig kvártélyoztak itt a kurucok, s amikor a korabeli feljegyzéseket idézzük, tesszük azt a későbbi, szentmártonkátai-nagykátai táborozás körülményeinek bemutatása céljából is.

„Három s négy esztendőbeli vermes jószágot, csigázás alatt felvették búzáat 1865 kilát, szarvasmarhát levágtak 29, lovat kiket felfogtak 10, sertéseket kiket el lövöldöztek 40, szekeret, melyeket elhajtottak és megégettek 25, kősokat 25.”

Galgamácsán X. Károly svéd király segédcapatainak egy része volt elszállásolva, akik ugyancsak nem fizettek a kosztért, kvártélyért.

„Mikor a svékusok rajtunk laktak nyolcad napig két ezer akit vermes jószágunkat elprédáltak... megért volna ezer forintot az életin kívül, marháinkot kit levágott tizennégyet.”

Erasmus Henrik Schneider von Weismantel német származású svéd tiszt a Gustav Zillich ezredes vezette egységben volt a romhányi csata résztvevője. A csata utáni napokról közül értékes adatokat naplója:

„Most már ellátási okokból együtt kellett vonulnunk a magyarokkal. Újból felkerekedtünk, és a Dunától bal kézre haladva február 2-án Gomba faluban ütöttünk tábor, s itt töltöttük a következő napot is... Egyéként egész menetelésünk során pestis sújtotta falvakon haladtunk keresztül, mi több, érintkeztünk, et-tünk-ittünk lakosaikkal, sőt beszállásoltuk magunkat olyan házakba is, amelyekben pestisben elhalt, kiterített halottak feküdtek. A jószágos Isten megóvott bennünket a ragálytól: alig néhány bajtársunk esett a mirigykór áldozatául.”

A többi falu is kivette a részét a terhek viseléséből. Krucsay János ezredét Károlyi Sándor generális Hévízgyörkre kommandírozta. Eltartásuk Tóthgyörk, Domony és más szomszédos

falvak kötelessége volt, amit oly erőszakosan szedett be Krucsay, hogy a megye panaszt tett a fejedelemnél. Rákóczi február 9-én Nagykátán kelt levelében figyelmezteti alvezérét:

„Kegyelmed is lássa be, a kunyhóbeli táborozása alatt a szegénységnek az általuk adott terményekkel megelégedvén, alkalmaztassa magát a felvett mostani táborozásaink formalitásához.”

A kuruc hadak Rákóczi vezénylete alatt 1710. február 2. és 18. között Szentmártonkátán és Nagykátán táboroztak. Zsámbok, Tóthalmás – ma Tóalmás – községek lakói február 2-án az átvonulás során láthatták a fejedelmet és kíséretét.

Miért kellett a seregeknek a Galga mentéről tovább állniuk? Erre viszonylag egyszerű a magyarázat: a táborozó katonák felélték a települések tartalékait, nem volt több élelmiszer, abrak a lovaknak. Ugyanakkor Rákóczi tudatosan gyűjtötte a serege ellátását biztosító tartalékot, s e célból állandóan változó helyszínekre volt szüksége. Emlékirataiban így ír erről:

„Elmondhatom, hogy Károlyi... ismervén a vidéket és a falvak teherbírását, hamarosan elhozta hozzám a kivetési tervet, mely szerint ki-ki a jászberényi templomba tartozott szállítani a gabonát a hadsereg élelmezésére.”

A kuruc katonaság és a falvak lakossága közötti kapcsolat sem lehetett felhőtlen, erről egy – Szentpétery brigádérosnak címzett – levél árulkodik:

„A megyében állomásozó katonaság kihágásokat követ el, a porciókat készpénzben követeli, a szegény népet gyöttri, feleségével ritul bánik, azokat összehívja, velük táncol és mulatozik, s ha a férjek ez ellen szót emelnek, börtönbe vetik őket...”

A hadiélmezésnek a lakosságot érintő közvetlen formája – ami egyben rá a legnagyobb terhet is róta – az ún. téli bekvártélyozás volt. A Regulamentum Universale részletesen szabályozta, előírta a katonák által a házigazdától követelhető élelem- és abrakmennyiséget. A katonák elszállásolását a helyi bíró megkérdezése alapján az ún. kvártélymester szervezte meg. Szentmártonkátán és Nagykátán az ún. assignációs – utalványozás – módszer alapján vett részt a nagyobb létszámú katonai egységek ellátásában. Az ellátás ellenértékét tartalmazó utalvány beváltására a szabadságharc közlő vége miatt már senkinek sem volt lehetősége, 1710-ben különben sem volt már erre pénz.

A források eddig a szentmártonkátai táborról írtak. Ha figyelembe vesszük a korábbi táborozások során az egy alkalommal több településre kiterjedő kvártélyt, Mártonkátá teherbíró képességét, beláthatjuk, hogy egy ilyen nagyságú had ellátását egyedül nem tudta volna biztosítani. Az a tény, hogy Rákóczi február 9-én Nagykátáról címezi levelét, bizonyítja, hogy a fejedelem a 16 nap alatt valószínűleg többször felkereste a másik Kátát is. A főhadiszállása minden valószínűséggel Szentmártonkátán lehetett, ugyanis erről a településről tudósít az első magyar újság, az 1705. és 1710 között kiadott Mercurius Veridicus két száma is. Miért Szentmártonkátá, és miért nem Nagykátá volt a főhadiszállás helyszíne? A választ minden valószínűséggel az adja meg, ha összehasonlítjuk egy 1715-ös adat alapján a két település lakossági összetételét.

Szentmártonkátán 68 adózó colonus – vagyis jobbágy – család, zsellércsalád 7, özvegy 3, vagyis 78 családot írtak össze. Az akkori családok átlagos lélekszámát alapul véve, ez kb. 600-700 embert jelenthetett. Ezzel szemben „Nagy(Cseke)Kátán” 45 jobbágycsalád, 16 zsellér família, egy özvegy, összesen 62 család volt, ami kb. 500 fős lakosságot feltételez. Tehát abban az időben Szentmártonkátá nagyobb lélekszámú, tehetősebb település volt, mint szomszédja. A feladat, melynek ellátása a két településre ezekben a napokban hárult, emberfelet-

KULTURÁLIS, EGYHÁZI ÉS SPORTHÍREK

ti lehetett. Gondoljunk bele, hogy 1000-1200 embernek kellett ellátni, etetni-itatni egy közel 10 ezer fős hadsereget.

Nagykátá plébánosa – ki hivatalból vezette a falu krónikáját, a História Domust – az 1665-ben született Odoly János volt. 1698-ban lett a település plébánosa, ezt a hivatalt töltötte be 1730-ban bekövetkezett haláláig. Nevéhez fűződik a templom jelentős megújítása, a temetőnek a jelenlegi helyen való létesítése. A falu korábban volt földesura, a mindvégig császárhű Keglevichek helyett annak birtokait a fejedelem szekretáriusának – titkáranak –, Aszalay Ferencnek juttatta. Arról nincs tudomásunk, hogy 1710 februárjában a fejedelem nagykátai fogadásában Aszalay uram részt vett volna. A falu plébánosa azonban fontos szerepet tölthetett be a településre nagy terhet róvó napok zökkenőmentes megszervezésében.

Sajtótörténeti jelentőségű idézet következik. Az első magyar újság 1710. február 8-án közölt először a Tápió mentéből tudósítást, e napon jelent meg először újságban egy Tápió melléki település neve.

„A szentmártonkátá melletti táborból,
(1710.) február 8-án

A lengyel katonaság parancsnokát, Grundecki János urat, ezt a kiemelkedő bátorságú férfiút, aki egyébként Ruda kapitánya, jeles haditetteiért és érdemeiért, különösen pedig a legutóbbi romhányi csatában végrehajtott fegyvertényéért, a fejedelem öfelsége ünnepélyes körülmények közt tábornokká léptette elő. Hogy pedig a dicsőség mezején újabb babérokat gyűjtsön, a lengyel katonaság egy részével (Érsek)Újvár felé indította gróf Esterházy Antal tábornagy úr ökegyelmességéhez. Maga a fejedelem öfelsége, a Duna–Tisza-közi hadsereg többi részével, a rácok elleni új hadjáratra készülődik. Ugyanis híre jött, hogy ezek zsákmányra éhesen nagy számban verődtek össze Szegednél, s az a szándékuk, hogy innen ki-kicsapnak a szomszédos helyek szarvasmarháinak megszerzésére.”

A fenti idézet újabb két jelentős évfordulót jelez: 300 éve kezdődött a Tápió mente magyar–lengyel barátsága, három évszázados régiónk sajtótörténete.

A második tudósítás:
„A Szentmártonkátá melletti táborból,
(1710.) február 17-én

Az egész sereggel megindultunk a zsákmányolásra készülő rácok ellen, akikről az a hír jött, hogy Szeged körül gyülekeztek össze. Amikor azonban híret vették a fejedelem öfelsége megindulásának, megint szétszóródtak a Tisza-kanyarok belsejébe.”

Rákóczi állandó kapcsolatban állt az ostromlott Érsekújvárral. Szentmártonkátán 1710. február 12-én kelt levelében megrója gróf Eszterházy Antalt lassú és nehézkes hadmozdulataiért. A levél további részében hosszasan fejtegeti a szabadságharc nyomorúságos helyzetének fő okát, az egyéni önzést, a haszonlesést, a szegények nyomorgatását.

„...az mostani szorongattatásunkat is nem egyébnek tulajdoníthatom, hanem hogy mindnyájan hazánk szolgálatja jutalmát nem annak szabadulásáért, hanem erszényük megtöltésétől várjuk, és minekutána az fiscalítások fundusát ezekre kiosztván, a szegénységnek képtelen adóztatására jutottunk : nem volt csuda, hogy annak átkaival Isten ostorát magunkra húztuk...”

A levél a Rákóczi-szabadságharc nagy kutatója, Thaly Kálmán szerkesztette Archivum Rákócziánium I. oszt. III. kötetében jelent meg 1874-ben.

Rákóczi – miként arról a Mercurius Veridicus is beszámolt – február 19-én Ceglédre vonult a rácok újabb támadását elhárí-

tandó. Rákóczi visszahagyva a három város – Cegléd, Nagykőrös, Kecskemét – védelmére a lengyel katonaságot, február 23-án Jászberénybe érkezett. Ekkor vonult át minden valószínűséggel Tápiószelén. Egy hónapig, március 24-ig maradt a fejedelem a jászok fővárosában. Főhadiszállásáról irányította a szabadságharc kül- és belpolitikáját, hadmozdulatait. Berényben táboroztak ezekben a napokban a svéd és lengyel csapatok jelentősebb egységei. Besenyi Vendel kutatásaiból tudjuk, hogy Decsi István, a város főbírája 918 kila zabot és árpát tudott összeszedni, s a paróchiális templom pénztárából pedig 535 rénes forintot kölcsönzött a hadak ellátásához. Rákóczi Jászberényből utasította Pest megyét, hogy a sereg ellátására 600 vágómarhát és 9000 köböl – kb. 500 mázsa – gabonát szolgáltatassanak be.

Rákóczi berényi szállása egykoron a Déryné utca és a Lelhel tér sarkán állott, kb. ott, ahol ma a nagy színész emléktáblája látható. A fejedelem a harc további folytatásához, illetve Érsekújvár megsegítéséhez jelentős mennyiségű élelmiszer-tartalékot halmozott fel. Ennek a készletnek egyik „lerekata” a mai berényi Nagytemplom helyén álló, középkori eredetű templomban volt. A berényi tartózkodást megszakítva, március 22-én Gödöllőn, 23-án Kókán járt. Ekkor jelentős mennyiségű összegyűjtött élelmiszert juttatott az ostromlott Érsekújvárba. Ez utóbbi dátum egyben azt is jelenti, hogy 1710. március 23-án utoljára tapodta a Tápió mente földjét a nagyságos fejedelem csizmája.

Miután Jászberényben a lovak ellátását biztosító takarmány elfogyott, a fejedelem március 25-én főhadiszállását áttette Kisérre – ma Jászkisér –, ahol április 20-ig tartózkodott. 1710 márciusától tehát a kuruc szabadságharc vezére végképp eltávolodott térségünkötől, azonban még sokáig élvezte a jászok vendégszeretetét, intézkedései még néhány hónapig érintették a Tápió menti falvakat.

1710. február–március havában a nagyságos fejedelem a Tápió mente települései közül járt Tóalmáson, Szentmártonkátán, Nagykátán, Tápiószelén, Kókán, ami a helyi krónikák fontos fejezete kell hogy legyen. A fejedelmi látogatás emlékét Szentmártonkátán 2004-ben, Kókán 2007-ben avatott emléktáblák őrzik. A „Rákóczi-évek a Tápió mentén” mozgalom minden év áprilisában Szentmártonkátán, a nagyságos fejedelem bronzba öntött arcma – Sebestyén Benedek ref. lelkész alkotása – előtt tartja központi megemlékezését. Ilyenkor mindig felidézük a szabadságharc 300 éve történt eseményeit.

A nagykátai gyermekkorú hagyományőrök az elmúlt évek során ugyancsak a mozgalom keretében járták végig a cikkben is említett Rákóczi-emlékhelyeket, s közreműködtek a különböző Tápió menti települések megemlékezéseiben. A nagykátai hagyományőrök emléképolásáról, a Tápió menti Rákóczi-emlékhelyekről közlünk felvételeket a cikk mellékleteként látható galériában. További írások, képek és dokumentumok tekinthetők meg a kossuth94.5mp.eu honlapon, a „Rákóczi-évek 2003–2011” menüpont alatt.

Basa László

Helyesbítés

A „Szentmártonkátai Könyvtárért Alapítvány” adószáma, a múlt havi lapszámunkban, sajnos, hibásan jelent meg.

A helyes adószám: 19186917-1-13

Szerkesztőség

KULTURÁLIS, EGYHÁZI ÉS SPORTHÍREK

A SZÉKELY JÓZSEF REFORMÁTUS ÁLTALÁNOS ISKOLA HÍREI

A 2009/2010-es tanév II. féléve is bővelkedik izgalmas programokban, versenyekben a Székely József Református Iskola tanulói számára.

Január hónap eseményei:

Iskolánkban először a 2009-es Kálvin-évhez kapcsolódva, nagy sikerű kiállítást szerveztünk a Református Pedagógiai Intézet segítségével, amelynek a református egyház gyülekezeti terme adott otthont. A Kálvin-kiállítás darabjai általános és középiskolás gyermekek munkái voltak, rajzok, rézkarcok, gipszszobrok és mozaikok. Az ötven kiállított darab január hónapban volt látható a református gyülekezeti teremben.

Január elején emlékeztünk meg iskolánk névadójáról, dr. Székely József református lelkipásztorról. Dr. Székely József, bár rövid ideig volt a református gyülekezet lelkipásztora, munkássága idejében sokat tett nemcsak a gyülekezet, hanem iskolánk külső és belső megújulásáért. Felső tagozatos tanulóink rövid, szép műsorral emlékeztek rá.

Január 7-én iskolánk tanulói Tápiószentmártonban vettek részt a körzeti sportversenyen, ahol szép helyezést értek el, kistartó és sportszerű küzdelemben.

Az I. félév lezárása után került sor az olvasó-szövegértő házi verseny megrendezésére, amelyen szépszámban vettek részt a diákok.

Alsó tagozat helyezettjei:

1. *Irmalós Martin* 3. o.
2. *Illés Diána Mária* 4. o.
3. *Farkas Richárd* 2. o. tanuló

Felső tagozat – évfolyamonként az első helyezett lett:

- Márai Martina* 5. o.
Csontos Dávid 6. o.

Farkas Vivien 7. o.

Pallagi Sándor 8. o.

Február hónap eseményei

Február 1-jén Fodor Zoltán polgármester úr nyitotta meg iskolánkban az ÖKO-kiállítást, melynek címe: „*Hulladékból termék*”. Tanulóink érdekes előadást hallhattak a szelektív hulladékgyűjtés hasznosságáról, és megtudhatták, hogy egyes termékek hogyan hasznosíthatóak újra. A kiállítás február 11-ig lesz látható.

Február a farsang hónapja! Tanulóink már izgatottan várják a farsangot, az önfeledt kikapcsolódás, szórakozás napját.

Február 11-én 14 órától 16 óráig rendezük meg a farsangi mulatságot kicsiknek és nagyoknak egyaránt! Lesz tombola, jelmezes felvonulás, zenebohócok, evés-ivás, tánc. Dél előtt 10 órától az óvodásokat várjuk szeretettel kézműveskedésre, énektanulásra, játékos foglalkozásra.

2010. március 8-án 16 órára szülői értekezletre hívjuk a leendő első osztályos gyermekek szüleit!

A Székely József Ref. Ált. Isk. tavasszal nyílt napot rendez, melynek időpontja 2010. március 23. Várjuk tanulóink szüleit, szeretettel hívjuk leendő elsős tanulóink szüleit is – jöjjenek, érdeklődjenek, tájékozódjanak iskolánk élete, oktatása, tanárai felől –, és minden kedves érdeklődőt!

Március 30-án 10 órakor bemutatóóra lesz interaktív táblával az első osztályban!

A II. félévre kívánok iskolánk minden tanulójának kitartó, szorgalmas munkát!

Simonné Bozsik Anikó
igazgató

ÓVODAI HÍREK

Február – Halak hava

Böjtelő hava

Jeles napok:**Február 2. Gyertyaszentelő**

E napon előjön a medve a barlangjából, ha meglátja az árnyékát, visszabújik, és még negyven napig hideg lesz. „*Ha gyertyaszentelő havas, nem lesz messze már a tavasz!*”

Február 3. Balázs-nap

Szent Balázs püspök és vértanú ünnepe. A legenda szerint Szent Balázs egy özvegyasszony fiát – akinek torkán megakadt a szálla – imájával mentette meg a fulladástól.

Balázs-járás

Balázs-napi adománygyűjtő, köszöntő szokás.

Kezdetben a Balázs-járás alakalmával a tanító tanítványival járta sorra a falut, majd később már csak a fiúk jártak házról házra. Elmondták éneküket, ezután ajándékot kaptak, ez a tanítót illette.

Február 5. Ágota napja

A házi férgek eltávolításának napja. Ezért körülsöpörték a házat, ólat.

Február 6. Dorottya napja

„*Ha Dorottya szorítja, Julianna tágítja.*”

Vagyis: ha Dorottya-napkor fagy, akkor Julianna napjára – febr. 16. – megenyhül az idő.

Február 14. Bálint napja

E napon a várható termésre jósoltak. Hideg, száraz idő esetén jó termést reméltek.

Február 16. Julianna napja

A megfigyelések szerint ezen a napon gyakran havazik. Julianna-naptól az idő melegebbre fordulását várják.

Február 19. Zsuzsanna napja

Ezen a napon várták, hogy megszólaljon a pacsirta, mert a tavasz közeledtét jelzi.

KULTURÁLIS, EGYHÁZI ÉS SPORTHÍREK

Szentmártonkátai hagyomány szerint: ha nem szólal meg a pacsirta „befagyott a szája”, akkor a hideg idő tovább tart.

Február 24. Mátyás napja

Mátyás szüre ujjából ereszti ki a tavaszt – tartja a százesztendő mondás. A néphit szerint, már ha Zsuzsanna nem vitte el a havat és a jeget, akkor majd Mátyás elviszi azt. Ezért is nevezik ezt a napot jégtörő Mátyásnak.

Februárról mindenkinek a farsang jut eszébe.

A farsang Vízkereszt napjától Hamvazószerdáig tartó időszak, sok vidámsággal, táncmulatsággal, álarcos, jelmezes bálokkal.

A busójárás régi mohácsi hagyomány, melynek eredete török időkre vezethető vissza.

Ma a tél elűzése a célja. Az emberek ilyenkor ijesztő ruhákba bújnak, és fülsiketítő zajt csapnak, hogy a tél megijedjen, és elszaladjon messzire.

« »

Szepesi Attila:

A bohóc

*Vidám legény a bohóc,
piros haja csupa kóc,
ide-lép, oda-lép,
a zubbonya búzakék.*

*Lengő inge pepita,
lobog rajta pántlika,
viháncol, nótázik,
karikákkal mókázik.*

*Csupa fintor, csupa folt,
csupa masli, csupa gomb,
csupa csengő, csupa szín,
csupa, csupa karmazsin.*

Minden évszaknak megvolt a maga közösségi munkája, melyben életkorának megfelelő módon vett részt gyermek, ifjú s felnőtt egyaránt.

Késő ősztől farsang végéig a legfontosabb ilyen lehetőség a fonó volt. Dolgoztak, énekeltek, táncoltak, játszottak. A legények itt meglesték azt is, melyik lány a legügyesebb, legszorgalmasabb.

Nálunk, a Virág csoportban nem fonó volt, hanem csuhéból készítettünk babákat, virágokat.

Az ovis oldalt összeállította:

Bakó Gáborné
óvónő

Sporthírek

A Sportkör részéről szeretném Önöket tájékoztatni a 2010-es év rövidtávú terveiről és az eddig történekről.

A 2009-2010-es bajnokság őszi szezonját a második helyen zártuk, rosszabb gólkülönség miatt. Ezen próbálunk majd az ideai évben javítani.

A 2010-es évet január közepétől elkezdett alapozással nyitottuk. Sajnos, a mostoha időjárás miatt kizárólag heti egy alkalommal, teremben tudtunk edzeni. A futballpálya abszolút alkalmatlan volt a hóesés miatt edzésre, hisz 40-50 cm-es hó volt rajta. De február 9-től, ha esik, ha fúj, akkor is elkezdünk kint edzeni, mivel február 13-tól le vannak kötve az edzőmérkőzések.

A mérkőzések ideje fent van a honlapunkon, de itt is leírom:

2010. február 13. Jászfényszaru – Szentmártonkátá
február 20. Szentmártonkátá – Tápiószecső (Jászberényben, műfűvön)
február 25. Kerepes – Szentmártonkátá
február 28. Tápiószele – Szentmártonkátá
március 7. Albertirsa – Szentmártonkátá

Nagyon bízunk benne, hogy a február eleji mérkőzéseket le tudjuk játszani, hisz amikor a cikket írom, az előrejelzés szerint megint 20 cm hó fog esni. De mi készülünk teljes erőbedobással, és ugyan úgy, mint eddig, maximum létszámmal az edzéseken.

Itt megemlítem, hogy a keretünk 20 főről lecsökkent 16 főre, és azt is orvosolni szeretnénk menet közben, hogy legalább 18-as keretünk legyen.

Az ifjúsági csapatunk Zombori Gábor vezetésével elkezdte az alapozást, és az edzéseken 12-14 fő van jelen. Az U16-os csapatunk Varga Tibor irányításával, az iskola tornatermében kezdte el az edzéseket. Az ifjúsági csapatunk február 20-án volt meghívva egy rangos terem bajnokságra, serdülőcsapatunk pedig február 6-án szerepelt terem tornán.

Mint látják, a csapat minden része, tagja készül a tavaszi szezonra.

Remélem, a felkészülés eredményes lesz.

(Folytatás a következő oldalon!)

KULTURÁLIS, EGYHÁZI ÉS SPORTHÍREK

Itt most visszatérnék egy kicsit az év elejéhez, hisz 2010. január 16-án Sportbált rendeztünk.

Szeretném megköszönni minden megjelent vendégnek, hogy jelenlétével hozzájárult a bál sikeres megrendezéséhez, és hogy ezzel támogatták a Sportkört.

A hangulat óriási volt, a zenét a L'amour együttes szolgáltatta, és ezzel hozzájárult a bál sikeréhez.

A bál megrendezését – és ezzel a Sportkört – támogatták:

Fejős Pál, Tóth István, Pesti György, Kóródi Sándor, Nyeste Zsolt, Molnár Tibor és neje, Thúróczy Zsuzsanna, Kele Sándorné, Tóth György, Varró István, Varró László, Császár István és neje, Polgárórség, Fischer Ferenc és neje, Fodor Zoltán, Patócs István, Hajnal Mihály Ferenc és felesége, Skoda Ferenc, Povázson László, SZENTMÁRTONKÁTA ÖNKORMÁNYZAT TESTÜLETE.

Nagyon köszönjük Kerek Máriának, hogy mint eddig, most is kitűnő hangulatot varázsolva a színpadra vezette le a bált.

Nagyon köszönjük a fellépő gyerekeknek, hogy táncukkal emelték az est színvonalát.

Apróhirdetés

Használható teatúzhelyet vásárolnék.
06 (30) 545-88-86

KEDVES OLVASÓK!

Kérjük, hogy közérdekű cikkeiket továbbra is minden hónap 5. napjáig szíveskedjenek leadni a felelős szerkesztőnek, vagy a könyvtár dolgozóinak. Akinek módjában áll, elküldheti e-mail címünkre is:

szentmartonkata@telehaz.hu

Benéné Árvai Erika felelős szerkesztő

Nagyon örültünk annak, hogy e nehéz időszakban is ilyen sokan jelen tudtak lenni a bálon, és sokat tudtak segíteni.

Ebből is látszik az, hogy a jó cél érdekében össze tudunk fogni.

A csapat nevében ígérem, hogy meg fogjuk szolgálni ezt a nemes gesztust.

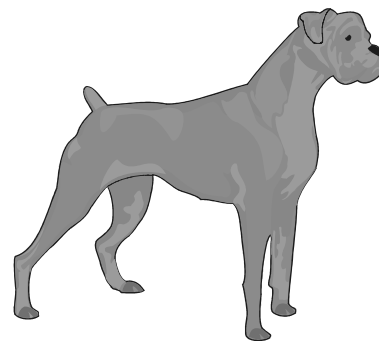
HAJRÁ, SZENTMÁRTONKÁTA!!!

A vezetőség nevében:

Povázson László

EBOLTÁS

3300 Ft

Az ár tartalmazza:

- az oltás árát
- az új oltási könyvet
- 1 db féreghajtó tablettát (10 kg)

Dr. Tóth Tamás

Tel.: 06 (70) 261-86-28